

KLUB SAMOMORILCEV – DA ALI NE?

Še nikdar se nisem s tako negotovostjo in dvomi spravljal k pisanju. V zadnjem času se je namreč razpočilo nič koliko govoric, natolcevanja, ugibanj in še več čenč, da je iz vse te poplave nepremišljenih besed, ki vsak dan bolj grmijo kot narščajoč slap skorajda že nemogoče izluščiti zrno resnice.

In ko brskam po beležnicah in oživljam spomine zadnjih dni, ko sem ubiral dokaj čudna pota in pritiskal na nevsakdanje kljuke, pa se vendarle v trenutkih dvoma sprašujem, ali zrno resnice sploh je. In če je, potem postane tisoč stvari še večja skrivnost, iz katere lahko preiti tudi nevarnost.

Torej k odkriti besedi — gre za klub samomorilcev v Ljubljani. Da ali ne? Ali so se vse te govorice izrodile ob ponesrečeni šali, ali pa domišljiji, ki ji je botrovala še vrsta naključij, slučajnosti in nevsakdanjih okolištin. Če pa je le del teh namigovanj resnica, ji bo treba brezkompromisno pogledati v oči.

V zadnjih treh letih je šest mladih ljudi (morda celo več) inteligentnih, dobrih dijakov oziroma študentov, iz dobro situiranih ljubljanskih družin, brez potrebnih vzrokov napravilo samomore.

Ljubljana, 4. — V Linhartovi ulici št. 66 se je včeraj zastrupil s plinom A. K., star 19 let. V kuhinji je izpustil plin in tako izgubil življenje. Vmes ni tuje krivde.

Drobna vest v dnevnem časopisu ni vzbudila posebnih govoric ali preplaha, čeprav je bilo že takrat slišati o nekakšnem novoustanovljenem klubu samomorilcev.

Kmalu po samomoru 19-letnega A. K., ki je veljal tudi za dobrega pesnika, pa je Kulturna komisija pri Univerzitetnem odboru Zveze študentov Jugoslavije v Ljubljani izdala njegovo pesniško zbirko, ki je sprožila plaz ugibanj in govoric. Sama broširana knjižica je precej nenavadna; zadnja polovica knjige je po sredini preluknjana kot gramofonska plošča, enajst strani je v sredini povsem praznih, medtem ko je v sami knjigi neverjetno veliko govora o smrti in samomoru.

Na eni izmed zadnjih strani je grafična upodobitev vijugaste vrvi, med njo pa tekst:

Ste nesrečni?
Se dolgočasite?
Vas zaničujejo?
Trpite?

Poslužite se edinega sredstva, ki ni nikdar zatajilo!

Samomora!
S samomorom novim uspehom naproti!

Samomor prinaša radost v družino!
Družabni ugled boste dosegli le s samomorom!

Pravo uživanje je uživanje v samomoru!
Brez samomora ne boste srečni v življenju!
itd.

Od tedaj je bilo slišati nič koliko namigov, da je bil prav mladi pesnik idejni vodja tega kluba in, da si je za svetel vzgled vzel življenje kot prvi. Znano je le, da preiskovalci niso našli ničesar otipljivega, s čimer bi lahko pojasnili samomor komaj polnoletnega, sicer pa zelo razgledanega fanta.

KOLIKO ŠE?

Leto dni kasneje sta šla prostovoljno v smrt še dva njegova sovrstnika. Vzroki njunih samomorov so še vse do danes neraziskani. Toda veliko mladih ljubljancev sedaj zatrjuje, da sta bila iz družbe pokojnega pesnika.

Letos nas je pred mesecem pretresel samomor dvajsetletnega fanta, ki se je obesil v očetovem stanovanju.

In pred dvema tednoma spet samomor 18-letnega dekleta, ki je bila po odlično opravljenem razredu tik pred maturo. Obesila se je na vrvi, ki ji jo je večer prej dal njen prijatelj. (Mimogrede smo izvedeli, da si je v istem času lani z iste gimnazije prat tako vzela življenje maturantka, vendar še ni znano, če je tudi ona izhajala iz iste družbe).

Strah ima velike oči in če mu botruje še plaz govoric, potem ljudska fantazija zaživi v brezmejnosti. Vseh teh pet (nekateri trdijo celo več) mladih samomorov sedaj spravljajo v neposredno zvezo s klubom samomorilcev. Slišati je tudi, da sodi v ta klub še troje nepojasnjenih smrti mladih ljudi, toda prepustimo to preiskovalcem Uprave javne varnosti, ki so se z vso prizadevnostjo lotili tega več kot zapletenega primera.

Po naši kazenski zakonodaji je namreč samomor oziroma poskus samomora kaznivo dejanje, medtem ko je napeljevanje na samomor težak kazenski delikt in kazen zanj ni dosti manjša kot za naklepni uboj.

DA ALI NE?

Ob vsem tem pa še vedno ostane odprto vprašanje, ali klub samomorilcev v Ljubljani resnično obstaja ali ne. Precej dokazov zatrjuje, da vseh pet mladih samomorilcev izhaja iz iste družbe.

● Skoraj pri vseh teh samomorilcih so kasneje našli omenjeno pesem o samomorilcih.

● Preiskovalci v nobenem primeru niso našli konkretnih vzrokov, za samomor.

● Prav tako pa tudi ne moremo mimo groženj, ki so se pojavile v zadnjih dneh. Neznanec je po telefonu grozil očetu pokojne hčere, ki je napravila samomor. Oče je poslovljno pismo, njene zapiske in dnevnik izročil preiskovalnim organom.

Kdo je grozil preiskovalcem?

In ne nazadnje — kdo je grozil po telefonu na uredništvo Tedenske tribune kmalu zatem, ko sem skušal priti v stik z domnevnimi člani omenjenega kluba.

»Tu klub samomorilcev!« je hreščalo v telefonski slušalki. »Nam ni dosti do življenja, toda če je vam življenje drago, nehaite vohljati za tistimi, katerih smrt je preveč sveta.«

Ker so si bile grožnje med seboj precej podobne, kaže da so iz povsem istega vira. Mar si je kdo privoščil le neslano šalo, ali pa se za vsem tem skriva nevaren psihopat?

Vprašanje rojeva novo vprašanje.

Povsem slučajno sem se dokopal do sicer uradne tiskane dopisnice študentskega kulturnega društva »Akademik«, na kateri je bil naslov »Akademik« prečrtan, na hrbtni strani, namenjeni pozivom pa takle tekst:

Sestanek kluba samomorilcev
Dnevni red: 1. vzroki propada duševnosti

2. možnosti ohranitve prisebnosti
3. razno.

Udeležba strogo obvezna, vsak izostanek bo kaznovan z življenjem ob smrti.

Za predsednika
LINO I. r.

Resno se sprašujem, kaj se skriva za vsem tem. Če klub samomorilcev res obstaja, potem se po vsej verjetnosti skriva za njim nenavadna oseba, ki ima bržčas do mladih okrog sebe že kar magično moč. Če se ti mladi ljudje po določenem zaporedju, nenavadni igri ali ritualu (slišati je nič koliko variant) pripravljeni napraviti tudi samomor, torej iti prostovoljno v smrt, potem je v tem klubu brez dvoma železna disciplina, izredno samoodpovedovanje, ali kot je zapisal pesnik v svoji pesmi »Samomorilcem« — vera v usodo, da zares ni pričakovati, da bi s policijskim postopkom karkoli izvlekli iz njih.

Poudarjam, če klub samomorilcev res obstaja, potem se morajo tega problema prej kot slej lotiti psihiatri, sociologi, psihologi in drugi strokovnjaki, kajti tak eksces je vendarle preveliko breme za vse nas, da bi lahko šli mirno in neprizadeto mimo njega.

»Opozarjam vas, bodite pametni. Tu je v vprašanju še nekaj mladih življenj«, sem slišal opozorilo, ko sem se lotil te nevhvaležne teme o klubu samo-

morilcev. Nisem se je lotil iz senzacionalnosti, ampak zgolj z namenom, da bi pomagal razčistiti problem, ki zahteva od naše družbe vse, da se ga pametno loti takoj.

Seveda, če problem sploh je.

Toda, problem je!

Če kluba samomorilcev ni, potem pa je tu zastrašujoča statistika, ki bi morala slehernemu Slovincu naježiti lase. Po zadnjih podatkih ima Slovenija največ mladinskih samomorov na svetu. Celo več kot Japonska in nekatere druge azijske dežele, ki žalostno slovijo po samomorih.

Še bolj zaskrbljujoča pa je tudi statistika o Slovincih, ki so poskušali narediti samomor, pa so jih s pravčasno zdravniško pomočjo na kliniki še rešili. Takih primerov poskusov samomora so zabeležili samo na področju ljubljanskih kliničnih bolnišnic v zadnjih štirih letih sedemstopenjdeset. Izmed teh je bilo kar devetindvajset mlajših od petnajst let. Najmlajša deklica je bila stara komaj dvanajst let. Skoraj polovico vseh pa je bilo mlajših od petindvajset.

Vsi ti podatki so seveda več kot imenitni za govorice o klubu samomorilcev. Upajmo, da preiskovalci, pa naj bodo to sociologi in zdravniki, miličniki, ali prosvetni delavci, ne bodo zašli pri svojem delu v slepo ulico. Problem je na dlani, pa naj klub samomorilcev bo ali ne. In če je, potem je ta problem še toliko večji.

TONE FORNEZZI

GORENJSKA MOŠKA VODA

Nadaljevanje s prve strani

nosti oploditve. To sta dve ločeni zadevi: eden je lahko sposoben občevati pa nesposoben oploditi in obratno.

Poglejmo torej problem gorenjske moške vode s teh dveh stališč in sicer najprej s stališča sposobnosti oploditve.

Za oploditev je kot vemo potrebno predvsem normalno seme. Za normalno zgradbo semena pa so potrebne določene snovi. Te snovi so npr. sladkor, maščobe, beljakovine, vitamini, soli itd. Pri pomanjkanju teh, nastopajo motnje po direktni ali pa po indirektni poti in pripeljejo do padca kvalitete semena in s tem do manjše oploditvene sposobnosti. Proces razmnoževanja je za organizem luksuz in pomanjkanje določenih elementov v prehrani priškrtno najprej prav ta proces. Znano je, da mineralne vode običajno ne vsebujejo močno aktivnih substanc ali pa jih imajo le v malih količinah in zato ne smemo pričakovati takega učinka kot pri zdravilih, ker je npr. v eni ta-

bleti lahko koncentriranih mnogo več takih snovi kot pa v naravni mineralni vodi.

Če gledamo kemično analizo gorenjske moške vode, moramo poudariti, da so prav vse naštet sestavine, ki jo sestavljajo, za organizem važne in torej prav tako važne za produkcijo semena. Še posebej bi omenil mangan, saj njegovo pomanjkanje v organizmu pripelje do degeneracije spolnih žlez in ustavi razvoj organizma, zlasti v dobi rasti. Omenil bi tudi arzen, ki pospešuje rast organizma, veča njegovo težo ter tako ustvarja boljši občutek pri človeku.

Kar pa se tiče delovanja v smislu jačanja sposobnosti občevanja oziroma njegove reaktivacije, je treba biti malo bolj skeptičen. Vzrokov za to je veliko, najbolj pogost je psihinen. V takem primeru bi vera v učinkovitost vode imela določen kratkotrajen efekt. Znano pa je, da so starejši zdravniki še do nedavnega kot afrodiziak radi predpisovali kombinacijo arzena in že-

leza, ki ga naša voda vsebuje, vendar se ta terapija zadnje čase ne uporablja več, čeprav ne trdim, da ni koristna.

Gorenjska moška voda ima prav gotovo določeno vrednost tudi za naše področje. Vendar menim, da ne v takem smislu kot večina ljudi to pričakuje, namreč da bi nekaj litrov te vode popil in bi se zgodil čudež!

Dr. Ograjenšek in njegovi sodelavci posebej poudarjajo pomembnost mangana in arzenske kisline, ki ju voda z Vrčice vsebuje v izdatni količini. Strokovnjaki ji prav zategadelj dajejo donimi vodami. Seveda pa so tokrat ločeno prednost pred ostalimi mineral-zdravniki ocenili gorenjsko moško vodo zgolj z vidika »moškosti«, čeprav ima nedvomno še več drugih, koristnih, zdravilnih lastnosti.

Strokovnjaki torej odkrito priporočajo vodo z Vrčice. Njena koristnost ni več vprašanje. Voda, ki tiho vre na Vrčici ima torej vse pogoje, da ji rečemo — moška voda!

T. F.